

Ekonomiczne i instytucjonalne czynniki wpływające na implementację modelu gospodarki o obiegu zamkniętym w przedsiębiorstwach sektora przetwórstwa przemysłowego

Streszczenie popularnonaukowe

Produkcja towarów jest związana ze zużyciem energii i emisją gazów cieplarnianych, a także odpowiada za wykorzystanie surowców do produkcji. 26% całkowitego zużycia surowców w UE-27 w 2007 r. dotyczyło wyrobów gotowych, w USA było to 30%. W 2009 r. wydobyto i zużyto 62 giga tony minerałów, z czego około jedna piąta trafiła do odpadów. Przejście na zrównoważony rozwój ma kluczowe znaczenie dla przetrwania ludzkości. Nie ulega wątpliwości, że działalność gospodarcza powoduje negatywną presję na środowisko. Model gospodarki o obiegu zamkniętym z ponownym wykorzystaniem materiałów i recyklingiem odpadów jest możliwym rozwiązaniem pozwalającym ograniczyć wydobycie zasobów

Celem naukowym projektu jest zbadanie, w jaki sposób główny sektor gospodarczy, jakim jest sektor biznesowy, wdraża koncepcję gospodarki o obiegu zamkniętym oraz jakie są główne bodźce i czynniki wpływające na przedsiębiorstwa. Strategie obiegu zamkniętego obejmują: odrzucanie, ponowne przemyślenie, ograniczenie, ponowne użycie, naprawa, odnowienie, regeneracja, ponowne przeznaczenie, recykling, odzyskiwanie. W projekcie przeanalizowane zostanie, jakie strategie i w jaki sposób są realizowane przez przedsiębiorstwa. Druga część problemu badawczego dotyczy zdobycia wiedzy, które czynniki wpływają na przedsiębiorstwa i zachęcają do wdrażania strategii obiegu zamkniętego, czy mają na nie wpływ czynniki ekonomiczne, takie jak redukcja kosztów, czy też bardziej formalne regulacje i nieformalne normy. Sektor produkcyjny został wybrany do analizy jako najbardziej zasobożłonny obok produkcji energii i budownictwa.

Głównym pytaniem badawczym postawionym w projekcie jest to, w jaki sposób sektor produkcyjny jest zaangażowany we wdrażanie koncepcji gospodarki o obiegu zamkniętym i czy regulacje rządowe są skuteczną zachętą do tego. Do weryfikacji hipotez badawczych wykorzystane zostaną metody jakościowe (wywiady, obserwacje uczestniczące, analiza przepisów i prawa) oraz ilościowe (sondaże badawcze). Badania będą realizowane w 4 etapach: Etap 1: badania eksploracyjne – wywiady z przedstawicielami sektora wytwórczego oraz obserwacje uczestniczące; celem jest zebranie dogłębnej wiedzy na temat wdrażania strategii obiegu zamkniętego w różnych sekcjach przetwórstwa produkcyjnego. Etap 2: analiza formalnych (przepisy) i nieformalnych (normy, postawy) instytucji związanych z ochroną środowiska, ma na celu przedstawienie ram instytucjonalnych wdrażania strategii obiegu zamkniętego. Etap 3: badanie ankietowe na próbie firm z sektora produkcyjnego, ma na celu zebranie danych na próbie około 400 firm oraz analizę czynników wpływających na firmy i etap wdrażania strategii obiegu zamkniętego. Etap 4: Analiza statystyczna i ekonometryczna otrzymanych wyników.

Oczekuje się, że uzyskane wyniki pozwolą lepiej zrozumieć, jakie czynniki mogą sprzyjać przejściu z modelu gospodarki liniowej na model gospodarki o obiegu zamkniętym. Stoimy w obliczu poważnych problemów środowiskowych, a wprowadzenie nowego modelu działalności gospodarczej daje nadzieję na przezwyciężenie obecnego kryzysu ekologicznego.